

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.

Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Congresul Asociației clerului ortodox român

În zilele de 8 și 9 Decembrie s'a ținut la București congresul anual al preoțimii din vechiul Regat, constituit în «Asociația generală a clerului ortodox român».

Problemele de pe ordinea de zi au fost două: problema socială și chestiunea modificării actualei legi de organizare bisericască. Pe cât de împărțite pot fi părerile cu privire la urgența sau măcar la actualitatea chestiunii din urmă, pe atât de unanimă este convingerea despre actualitatea problemei catihetice. Cu toate acestea, lucru de mirat, problema catihetică n'a figurat pe ordinea de zi. E adevărat că această chestiune a desbătut-o larg și frumos congresul de anul trecut al aceleiaș Asociații, dar e necesar ca pentru câțiva ani ea să nu mai lipsească din preocupările adunărilor preoțești. Nu trebuia să lipsească mai ales anul acesta, primul an în care a intrat preotul în școala primară. Sugestiile și sfaturile cu cari s'ar fi ales preoții, ar fi fost de neprețuit folos.

Lipsa aceasta a fost recompenzată în parte de fixarea pe ordinea de zi a urgenței și importanței probleme sociale. Până acum biserica noastră, cu întreaga biserică ortodoxă, a stat cam de parte această problemă. Nici în ordinea teoretică și nici în cea practică nu i-a acordat destulă atențiune, sau mai bine zis o sistematică și simțită atențiune. S'a lucrat sporadic, au fost inițiative restrânse la persoane sau la grupuri mai mici, dar nu s'a angajat întreaga biserică într-o acțiune de clarificare a pozițiilor creștine în ordinea socială și într-una de ajutorare în mare acolo unde este lipsă.

Și totuși nimic nu se cere mai grabnic și mai insistenț azi dela biserică. Forțe puternice vrăjmașe lucrează la destrămarea formelor sociale de până acum,

fie numai din impulsuri anarhice și haotice, fie pentru a realiza alte forme, cu totul incompatibile cu personalitatea omului și cu bunurile lui spirituale. Din extrema capitalistă care tiranizează marea majoritate a oamenilor se trece prin violență la extrema colectivistă tot așa de tiranică pentru om. Din materialismul și din orizontul închis burghez se tinde la materialismul și la orizontul tot așa de opac socialist. Din silă se trece în silă, fără ca să se oprească în sfera libertății, a frăției și a dragostei creștine. Concepția socială și economică ce derivă din creștinism, singura care poate cruța lumii nesfârșitele dureri, nu e observată de lume, pentru că nu se lucrează îndeajuns pentru cunoașterea ei.

Iată de ce salutăm preludiul marelui acțiuni sociale la care se pregătește biserica. Primul semnal al acestei acțiuni s'a dat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae care a constituit Cercul de studii social-creștine, credincios îndatoririi sale de membru al acestui Cerc părintele profesor Valeriu Iordachescu a transmis chemarea din acest loc înalt întregii preoțimii din vechiul Regat, desvoltându-i în curs de-o oră marile linii ale concepției economice care derivă din creștinism. Neputând într'un timp așa de scurt să atingă toată mulțimea de probleme social-economice, părintele Valeriu Iordachescu a dovedit o admirabilă și sintetică înțelegere a fenomenelor sociale și a ceea ce e esențial în ele, mărginindu-se să lămurească punctul de vedere creștin cu privire la cei trei factori fundamentali ai economiei: proprietatea, munca și capitalul. Cu privire la proprietate, a arătat că nu e în spiritul creștin nici acumularea nelimitată a averii în paguba altora, dar nici lipsa totală a acestui suport important al fami-

liei. Cu privire la capital că este justificat ca un produs al muncii proprii și a înaintașilor, dar iarăși nu nelimitat și nici monopolizând aproape tot ce se produce din colaborarea lui și a muncii. Despre muncă a spus că nu e numai marfă pe care o plătești cu o anumită sumă, ci împreună creatoare, cu capitalul, de alte avuții și pe lângă aceasta o virtute care ridică valoarea omului și-l înobilează.

Păcat numai că aceastră frumoasă conferință, pe care dnul ministru Gusti a promis s'o răspândească cât mai mult, n'a fost plasată bine în cadrul desbaterilor congresului, ci a fost intercalată între saluturile ce s'au rostit la deschiderea lui. Nu i s'a dat o atmosferă favorabilă, proprie.

Al doilea punct din ordinea de zi a fost chestiunea modificării legii de organizare bisericască. Pe când în jurul primei probleme, atât de importante, nu s'a discutat de loc, și par'că anume a fost înăbușită între capurile salutărilor, chestiunea a doua a fost discutată în toate celelalte ședințe. A cetit întâi păr. Marin Preoțescu un referat moderat în care arată că e prematur a condamna legea de organizare din 1925, deoarece nici n'a fost încă pusă integral în aplicare într'un timp atât de scurt. Legea prezintă unele inconveniențe, cum e prea marele număr de mireni în corporațiile bisericăști, și articolele cari numesc dotația dela stat întregire de salariu și nu salariu, dar principiile de bază: autonomia și participarea mirenilor la treburile bisericăști sânt absolut necesare. Dar chiar dacă ar trebui aduse unele îmbunătățiri acestei legi, nu e timpul acum de a ne tulbura cu o astfel de agitație. «Preoțimea, închee oratorul, chiar cu imperfecțiunile legii, nu va putea fi împedată în apostolatul ei».

Al doilea referat, al părintelui Alex. Nicoreanu, a fost cu mult mai radical, afirmând că legea actuală a produs o stare haotică și ea trebuie modificată

în fundamentele ei, dacă nu chiar abrogată.

În acelaș senz de modificare radicală sau de abrogare a legii s'au exprimat și cei mai mulți oratori. S'a mers până acolo încât s'a spus, mai ales de unii dui profesori ai Facultății de teologie din București, că legea din 1925 e anticanonică și antidogmatică.

Că nu e nici anticanonică, nici antidogmatică s'a dovedit suficient în literatura ce s'a scris în timpul discuțiilor pentru formarea acestei legi. Cine cunoaște istoria bisericii din Constantinopol și a celei sârbești, acela nu poate afirma acest lucru, decât dacă se lasă abătut dela obiectivitate de cine știe ce alte motive.

Nu va fi ea legea aceasta desăvârșită în toate amănuntele, așa cum nici un lucru nu e perfect. Dar principiile dela baza ei sânt, mai ales pentru vremea de azi, imposibil de înlăturat, așa cum foarte bine a recunoscut părintele Preoțescu. O radicală schimbare a legii, în sensul abolirii principiilor autonomiei și reprezentării mirenilor prin alegere, n'o va putea accepta în nici un caz Biserica Ardealului, ai cărei credincioși au crescut și s'au obișnuit în acest spirit de colaborare cu preoții pe terenul bisericesc.

Tot cu părintele Preoțescu spunem că chiar dacă legea ar suporta anumite îmbunătățiri de detaliu, ele nu pot fi aduse acum, când viața publică este plină de atâtea și atâtea alte probleme. Nu credem ca legea actuală să împedec de fapt pe vre-un preot de-a se dedica cu tot sufletul misiunii sale apostolice. D.

Cu cât se apropie serbătorile Nașterii Domnului, piețele orașelor noastre urcă prețurile și la articolele cele mai trebuitoare claselor sărace ale populației. Desființarea timbrului pe pâne întârzie; ear taxele de consumație sporesc alături de alte taxe. Măsuri, în consecvență, se vor lua, în scop ca scumpirea alimentelor de prima necesitate se înceteze?

O altă chemare!

Congresul studențesc dela Brașov a inserat în moțiunea sa și următoarele: «*Studențimea română creștină cere excluderea dela catedră a profesorilor ateï și înființarea unei capele studențești cu dohovnicul ei la fiecare universitate*».

Ațiunea misionară a bisericii printre studenți este aproape inexistentă. În vreme ce la universitățile din apus, atât la biserica romano-catolică, cât și confesiunile protestante, s'au îngrijit de mult de-o acțiune bine organizată prin duhovnici, cercuri de studii și de meditație creștină, literatură și presă potrivită, la noi viața tineretului universitar s'a scurs sbuciumată și laică, lipsită de-o rază de lumină mângăetoare și de-un sprijin care să-l ferească de multele ispite și primejdii. Din ferice lipsa aceasta a fost suplinită în parte de duhul naționalismului integral care a cuprins în suflarea lui idealizantă viața studențimii de după război, făcând-o să iubească împreună cu celelalte valori tradiționale și specific românești și Biserica. Indrumătorii studențimii în acest duh s'au străduit ca în adâncirea și formularea doctrinară a crezului naționalist să dea bisericii un loc de frunte. Se cuvine de aceea să aducem cele mai vii mulțumite conducătorilor activi și spirituali ai studențimii de după război, dintre cari numim în deosebi pe dnii A. C. Cuza și Nichifor Crainic.

Dar întrebarea este, se poate biserica mulțumi mereu numai cu atâta? Să nu ne facem prea mari iluzii: în afară de un număr destul de redus, creștinismul nu este încă în sufletul studenților noștri ceva plin și pozitiv. Ei sânt creștini mai mult indirect, întrucât sânt naționaliști. Nu se observă la ei o referire directă și pentru sine la creștinism și biserică. E mai mult estetism în atitudinea lor favorabilă față de biserică. Noi vrem ca creștinismul să le umple mințile și inimile, să-i cucerească pentru senzul și puterea lui spirituală, pentru harul lui mântuitor. Să-l simtă ca o trebuință a sufletului și să se înrădăcineze în sufletul lor. Un naționalism care ar izvorâ din creștinism, ar fi apoi și mai nobil și mai durabil, decât unul pentru care biserica e numai un auxiliar accidental.

Și apoi vine neliniștitorul semn de întrebare cu privire la viitor. Azi, e drept, curentul naționalist e puternic și entuziast. Dar dacă mizeria în care trăesc studenții români și lipsa

de posturi în care să se plaseze după ce termină, va continua, putem fi noi siguri că naționalismul le va fi un sprijin destul de puternic ca să nu se lase ademeniți de propagandele subterane?

În astfel de condiții trebuie să ne bucurăm nespuse de mult de chemarea ce-o adresează, după filosofie, studențimea română bisericii. Inserarea ei în moțiune se datorește delegației studenților teologi dela Sibiu, dar spiritul general pentru acceptare le-a fost pregătit, cum am spus, de conducătorii vieții studențești. Dar nu e de ajuns numai să ne bucurăm și să trecem mai departe. Ci să împlinim imediat această cerere, care nici n'ar fi trebuit să fie o cerere, ci o imbiere. În București, Cernăuți, Iași se poate pune fără nici o greutate câte

o biserică la dispoziția studențimii și se poate destina câte un duhovnic, sau și doi unde sânt mulți studenți. Ca duhovnici să fie destinați ce-avem mai distins ca sfințenie și cultură în întreg clerul. Odată acest prim lucru făcut, duhovnicii respectivi vor căuta să inventeze și să creeze toate mijloacele cari pot atrage studențimea la biserică și la șezători creștine; vor chema în ajutor pe toți profesorii universitari de concepție creștină; vor iniția publicarea de scrieri potrivite pentru studenți. Vor face, cu un cuvânt, tot ce le va dicta râvna și priceperea lor.

Dar începutul să se facă, chiar mai imperfect, fără nici o întârziere. Căci nici un început nu e perfect. Sinodul permanent să întocmească raportul cu propunerile necesare, pentruca în viitoarea sesiune Sfântul Sinod să poată lua hotărârile în chestiune.

Dr. D. Stăniloae.

Frontul unic și „Unirea“

În numărul din urmă al ziarului nostru dl profesor N. Colan a dat răspunsul cuvenit la nedumeririle dlui Nichifor Crainic cu privire la rezerva cu care oficialitatea ortodoxă a întâmpinat apelul unor preoți uniți pentru alcătuirea frontului comunitar împotriva francmasoneriei și a bolșevismului. Rectorul Academiei noastre teologice a arătat cu dovezi concrete, că biserica noastră a făcut front unic cu biserica Blajului — oridecâteori marile interese ale neamului și ale creștinătății au cerut aceasta. Biserica noastră merge chiar mai departe: ea își unește eforturile cu oricare confesiune creștină, când e vorba de apărarea principiilor cari stau la temelie culturii creștine de azi. Fiindcă ortodoxia este largă. Și cea românească mai largă decât oricare alta. Vlădicii noștri niciodată nu s'au închis în turnul de fildeș al orgoliului confesional. Ei s'au dus la Blaj, în mai multe rânduri pentru a reintegra, măcar efemer, solidaritatea frățească, pe care *blăjenii* au rupt-o. Câtă vreme frații noștri uniți nu se duc nicăiri. Nu colaborează bisericește cu nimeni. Fiindcă-i oprește papa. În schimb fac *apeluri*, în cari însă lumea nu mai crede. Cum n'am crezut nici noi în apelul fraților arădani, cari nu sânt catolici mai puțin exclusiviști decât subalternii proaspătului Preasfințit Alexandru dela Baia-Mare.

Dar dl N. Colan a arătat că noi nu putem crede în sinceritatea apelurilor catolice nici din alte pricini. Știm doar că acum

câțiva ani delegatul papei, la o conferință internațională din apus, a strâns cu profundă afecțiune mâna unui delegat sovietic. Cât de aci să se sărute chiar. Iar mai recent, însuși papa s'a întrecut pe sine în dărnicia cu care a înut să decoreze pe «venerabilii» francmasoneriei românești.

Incheierea firească a acestor considerații a fost: Noi am face și astăzi front comun împotriva bolșevismului și a francmasoneriei — dar nu prea avem cu cine. Și ne mirăm că auzind unele ca acestea «Unirea» din Blaj s'a supărat — nevoe mare. Noi constatăm un adevăr documentat, iar beatissimi provinciali de pe Târnave se supără, mint și insultă. Se supără — asta încă n'ar fi mult. Dar domniile lor mint. Și asta nu e frumos. Dumnealor spun că noi am fost de vină și în trecut, că frontul românesc nu s'a putut alcătui. Fiindcă ortodocșii au distrus «societatea de lectură» înființată la 1848 de profesorii «Păscuț-Roman-Popfiu» dela liceul călugărilor premonstratensi din Oradea... Ați auzit? Noi vorbim de inițiativele mari ale Mitropoliților Șaguna și Mețianu, iar frații noștri ne răspund cu Păscuț și cu Popfiu. Vivat provincia! Că e adorabilă.

Dar monitorul târnăvean este mai savuros acolo, unde ne acuză că noi dăm gata «Astra» pe care dlor, ai dela Blaj, au înființat-o și au susținut-o... cu jertfele lor. Nu vă speriați: e vorba de aceeași «Astra» pe care Mitropolitul Șaguna a înființat-o, la Sibiu, dupăcum știe orce licean de clasa a patra. Și după cum știu,

de bună-seamă, și frații noștri din Mica romă, ori cel puțin unii dintre ei. Dar vedeți, dacă spun că dumnealor au înființat-o, au mai mult drept să se revolte, că la «Astra» nu mai e «nici un funcționar unit». — Păi ați avut doi, de să vă trăiască..., prea cuvioși prelați papali! Unul e dl Ion Georgescu, cel cu broșura în care-l scotea pe Gheorghe Lazăr catolic-sadea, cel care a pus în fruntea acestei broșuri, pe care el a scris-o, numele Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Vasilie, cel care a fost *silit* să plece dela secretariatul «Astrei», fiindcă făcuse din instituția culturală întemeiată de Șaguna o sucursală a Institutului «De propaganda fide». Iar al doilea a fost dl I. Banciu, care nu știm din ce pricini nu mai e nici el la «Astra», ci mai mult prin alte părți...

Incercați deci cu alții, prea cuvioși domestici; poate aveți mai mult noroc și Dvoastră — și «Astra!».

Și ca să vă ridicați ceva nivelul scrisului, zoriți mutarea reședinței de județ la Blaj. Altfel glasul vă va suna tot în pustiu — și frontul unic antimasonic va mai întârzia.

Ad. Nr. 3773/932.

Circulară

cătră membrii ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale din protopopiatul HUNEDOAREI

Prin ordinul Preavenertului Consiliu al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu din 23 Mai a. c. Nr. 3773, fiind numit comisar pentru alegerea de protopresbiter în protopopiatul Hunedoarei, în conformitate cu Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, §§ 14, 15 și 16 prin aceasta convoc pe ziua de *Joi, 29 Decembrie a. c., consiliul protopresbiteral și adunarea protopresbiterală electorală* la locul central în Hunedoara. Ședința consiliului se va ținea la ora 8 a. m. în cancelaria oficiului protopopesc, spre a constata calificațiunea candidaților și a compune lista de candidare.

Sfânta liturgie împreună cu chemarea Duhului sfânt se va începe la ora 9 a. m., iar după terminarea dumnezeștilor slujbe la ora 11 a. m., se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 14 Decembrie 1932.

Dr. GEORGE PROCA
comisar consistorial.

Organizați
Oastea Domnului

Conferența I. P. S. Sale Patriarhului Miron. În vederea realizării unui plan de a organiza, sub auspiciile patriarhiei, un ciclu de conferințe pentru a expune aspectul social al învățăturilor evanghelice, I. P. S. Sa patriarhul Miron a ținut Vineri seara, la Fundația Dalles din capitală, o conferință despre datoria generației de astăzi. În prezența M. Sale Reginei Maria și a multor înalte fețe bisericesti, Patriarhul a făcut câteva drepte observări asupra *absenței de ideal* ce caracterizează generația actuală de intelectuali și literatura vremii lor. La sfârșit I. P. S. Sa se îndreaptă către tinerimea universitară și în vorbe părintești, o cheamă să fie „aluatul bun” menit să doboare și să transmită în conștiința poporului nostru idealurile morale propovăduite de biserică.

Faptul că Patriarhul nostru a coborât la tribuna conferențiarilor, a fost comentat cu mulțumire și considerat ca eveniment

Din vremea când s'a luat în stăpânire Ardealul. Marele nostru istoric, dl profesor N. Iorga, în discursul rostit, — cu prilejul manifestărilor organizate pentru ziua de 1 Decembrie a. c. din partea Ligii culturale la Fundația Dalles, — a evocat câteva emoționante clipe din trecutul apropiat, talmăcindu-le în scurte și adânc simțite cuvinte.

Tocmai la începutul discursului său, dl profesor N. Iorga pomeneste, în legătură cu cele petrecute la Iași, pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, căruia în ședința dela Senat îi amintise cum l-a văzut în momentele atât de grele celor dezarmați și despoiați. Și el — pe atunci profesorul Dr. Nicolae Bălan — a venit pentru a cere guvernului românesc, din acea vreme, ajutorul spre a lua în stăpânire Ardealul.

A venit din Ardeal la Iași, nu cu aeroplanul — cum greșit s'a spus — (aeroplanul a venit, pe urmă,

din Iași către Ardeal), ci a venit cu automobilul, făcând o călătorie, pe atunci, cum se știe, dintre cele mai primejdioase. Cu încredere în ajutorul cel de Sus, a și izbutit să ajungă la țintă, conform însărcinării primite

E trecutul plin de amintiri, a căror înduioșare o simt în gradul cel mai mare aceia, cari ei înșiși fac parte din luptătorii acestui trecut

Nu ne iubesc. Într-o gazetă din capitală apar destul de des astfel de ieșiri împotriva Ardealului bisericesc, din care nu transpiră dela loc iubirea. Dimpotrivă, noi trebuie să purtăm ponoasele și pentru lucruri care nu ne aparțin.

În câteva rânduri a fost aruncată asupra Statutului Organic șagunian vina pentru starea în care se găesc mănăstirile din vechiul regat, măcar că toată lumea dela noi știe, că acel Statut se ocupa foarte puțin de mănăstiri, fiindcă noi nu le aveam. Capitolul referitor la aceste instituțiuni ale bisericii a fost luat în noul statut de organizare bisericască pe baza normelor canonice și a experienței celor ce au mănăstiri. Dar era oare mai altfel starea mănăstirilor înainte de votarea noului Statut? E limpede că îndreptarea acelor stări ar putea veni numai prin alte mijloace, nu prin articolele unui Statut.

Acum pe urmă, vorbind de existența unor țigarete care ar fi purtând iscălitura patriarhului (deși noi știm că I. P. S. Sa nu e fumător), zice că fumatul s'a introdus «mai ales de când Sinodul a fost *invadat* (!) de vlădici ardeleni». Noi știm că am stat mai departe de turci... Dar dacă cu orice preț cauți învinuiri, le găsești și în — tutun. **Nu ne iubesc.**

Probleme, fapte, comentarii

După congresul Uniunii naționale a studenților creștini români. — Descinderea studențimii, din întreaga țară, în Brașov, a adus prinos de recunoștință acestui oraș păstrător de vechi tradiții; dar faptul a însemnat și afirmarea unității sufletești a întregii suflări românești și a integrității teritoriale a acestei țări, pentru care Brașovul poate fi considerat turnul de veghe a viei din evanghelie.

Două sânt punctele de orientare ale uniunii, două puncte cardinale: *naționalismul și creștinismul*. Pentru naționalism studențimea și-a adus toată contribuția entuziastă.

Pe noi ne interesează latura creștină a congresului.

În trecutul nostru istoric n'a fost naționalism fără creștinism ortodox: nici în concepția studențimii nu poate să lipsască acest fericit aliaj.

Cum era firesc, congresul s'a început sub auspiciile sfintei biserici și toate problemele erau presărate cu propuneri de propagandă creștină.

Apariția în mijlocul studențimii a dlor Nichifor Crainic, directorul ziarului „Calendarul”, și Dr. Trifu, a făcut ca problema creștină să fie pusă în primul plan. Evocarea pioasă a profesorului N. Paulescu a determinat ca direcția de muncă a studențimii să fie cea creștină. N. Paulescu, spunea dl N. Crainic, a fost un tip de perfecțiune românească, în care însușirile rasei au reușit să se întruchipeze cu desăvârșire: savant, descoperitor de drumuri nouă, român și creștin, nu numai în teorie, ci și în viața lui practică.

O cuvântare, de care s'ar putea mândri or care slujitor al altarului, a ținut dl Dr. Trifu. Profesorul Paulescu, spune oratorul, mărturisea pe față, că Hristos este calea, adevărul și viața. Acest pro-

fesor de anatomie își începuse lecțiile universitare cu ideea despre suflet, el știe că există Dumnezeu.

Ca încheiere dl Dr. Trifu îndeamnă studențimea să țină cu sfințenie catehismul moral, pe care l-a lăsat Paulescu, de-a cetii cu sârguioșă Sf. Scriptură.

Programul congresului a cuprins două puncte, care în întregime priveau problema creștină a studențimii: cea a comunismului și francmasoneriei, și cea a misiunii creștine a studențimii. Felul cum aceste rapoarte s'au discutat, denotă o adâncă înțelegere a factorului vital, care a fost biserică ortodoxă în trecutul nostru istoric. Prin aceasta studențimea a trecut peste prejudecățile politicianismului dizolvant, înodând firul cu tradiția noastră creștină.

Într'un glas unanim studenții au cerut, că dacă s'a impus funcționării statului un examen medical, tot așa să se ceară un examen de conștiință aceluia, cari sânt încredințați cu conducerea tinerimii, — o improprietăre cât mai repede a unei concepții creștine în sufletul oricărui român și în deosebi al oricărui educator.

Studențimea astfel a apucat pe drumul bun, și-a înfipt rădăcinile în seva pământului nostru creștin, și deci se poate bucura de toată considerația opiniei publice.

V. Coman.

Moțiunea votată la terminarea ședințelor congresului, dovedește încă odată, că uniunea este pătrunsă de înalta sa chemare națională, culturală și creștină.

Remarcăm din moțiunea aceasta părțile privitoare

1. la statusul catolic ardelean,
2. la căminul studentesc proiectat, și
3. la ocuparea unor catedre de profesori.

1. Statusul romano-catolic, realizat prin acordul dela Roma, sub trecuta guvernare, de către fostul ministru de justiție, dl Dr.

FOIȘOARA

Sfințește Ziua Domnului!

— Clipe biblice —

Era în Ziua Domnului. Soarele lucea mai vesel pe cer și florile miresmueau mai dulce pe pământul Ierusalimului celui slăvit, decât altădată. Pasările ciripeau mai drăgălaș prin frunzișul grădinilor de maslini și copilașii povesteau mai aprins prin ogrăzi și prin praguri de porțițe, decât în celelalte zile. Tinerii se îmbrăcară mai mândru astăzi, ear bătrânii apucară mai de dimineață drumul către Casa Celui Preaînalt. Bătrâna Tamara, cea cuprinsă de duhul neputinței de optsprezece ani, se sculă de-odată cu zorile, ca să se poată găti, și cum era gârbovită de spinare și nu se putea obli nicidecum și mergea încet proptită 'n cărji, ea porni la biserică deodată cu lumina soarelui, ca să nu întârzie, căci de

optsprezece ani ea nu întârzie ase niciodată dela slujba Domnului. Și cum să întârzie ea chiar azi, când înțeleptul din Nazaret va tălcul poporului înțelepciunea scripturilor dumnezeiești?... O, nu-i cu puțință!... Dar ea vrea să fie cea dintâi închinătoare, s'apindă cea dintâi lumină, să șoptească cea dintâi rugăciune întru slava Domnului!... Ea vrea s'ajungă apoi în apropierea Făcătorului de minuni, să-i soarbă toată vorba gurii lui neprihănite, să prindă în inima ei tot untdelemnul mângâierii lui, care tămăduiește toată durerea sufletului!... Și grija sufletului său o purta ea cu înțelegere de optsprezece ani încoace... Amarul ei sufletesc era mai mare decât pătimirea cea trupestă...

Ce greu își putu închide ușa colibeii sale gârbovite ca și ea, din marginea orașului strălucit. Cu greu urcă ea dealul bisericii străbune. Cum se oprea din clipă 'n clipă pe marginea de cale, cum se opinea să-și oblescă

apărarea ei încovoată, pentru a putea privi la fața cerului! Ear când nu era chip de oblire, cum își strâmba sârmana grumășii ei subțiri, cum își sucea atunci în lături capul cărunt, ca șoaptele limbii sale să poată zbura în sus, către urechea Tatălui ceresc! Și câtă credință, și câtă căință tremura în graiul ei!... Ascultă:

— Doamne, Dumnezeul meu, lăsați-m'ai în tinerețe cu trup oblu cum e bradul și cu fața rumenă ca piersica... Toată viața mea pământescă trăbuea să fie un cântec de preamărire a bunătății Tale nesfârșite... Dar eu mi-am uitat de Tine. Mi-am uitat de sfințirea Zilei Tale... Ba mai mult!... Ți-am pângărit-o cu nerușinare prin mândria și trufia mea cea mare... Dar, Doamne. Tu nu te lași defăimat!... Pentru nebulia îngâmfiării mele m'ai gârbovit cum se încovoiea vița de vie la cercuit!... Slăvită fie dreapta Ta pentru aceasta, căci vrednică eram de pedeapsă mai cum-

plită... Și nu voi cere 'n viață ușurarea poverii mele, dar voi striga neîncetat după oblierea sufletului meu păcătos...

Bătrâna Tamara zvântă o lacrimă dela geană și porni din nou la drum. Pe cărjiile ei vechi se tărăl puțin mai înainte. Dar ear se opri, obosită.

— O, ziua Domnului e ziua desmierdării sufletului în frumsețile cerului și 'n bucuriile raiului!... Ear pentru mine era ziua desmierdării trupului în plăcerea poftelor și 'n bucuria păcatelor!... Dar ochiul Tău nu doarme, și brațul Tău nu-i amorțit!... Topitu-m'a ca pe-o umbră, secatu-m'a ca pe-o peană și slăbitu-m'a ca pe-o cârpă lăpădată și abea mai este duh în gura mea... Dar, Doamne, binecuvântat să fie brațul Tău cel sfânt!... Nu-mi da vlagă trupului, ci dă-mi viață sufletului și ușurare de toate păcatele lui!...

Un suspin adânc se zmulse din pieptul ei hârbuit și oftând se opii

Va'eriu Pop, a provocat vii proteste în cercurile intelectuale din Ardeal: acordul este o vădită *trădare* a intereselor românești.

Se știe că justiția clujană, căreia i s'a cerut, în numele universității ardelenne, punerea în posesie a acestui prim institut cultural cu toate așezămintele deținute pe nedrept de statusul romano-catolic, a dat câștig de cauză *universității* clujene, ordonând intabularea pe numele ei a tuturor bunurilor reclamate, — cum am arătat mai pe larg cu altă ocazie.

Uniunea studenților, în motiunea sa, cere: lichidarea statusului catolic ardelen, propunând guvernului să aducă în fața corporilor legiuitoare rușinosul acord dela Roma și traducerea în fapte a hotărârilor justiției în această chestiune.

2. Chestiunea căminului studențesc în capitală, este clară, pe lângă toată truda unor gazete, care dușmănesc pe directorul ziarului *Universul*, de-a o încurca și exploata pentru interese nemărturisite. Lămuriri categorice, — date de *Universul* la acuzațiile, că banii adunați prin subscripție publică sânt „confișcați” din partea conducătorului acestui ziar, — precizează următoarele:

Subscripția s'a închis cu suma de lei 6.512.946. Această sumă a fost depusă spre fructificare la „Banca Românească”. Din dobânzile fructificate s'au realizat până azi 4.458.933, astfel fondul însumează în momentul de față Lei 10.971.879 și se găsește depus tot spre fructificare: Lei 4.008.079 la „Banca Națională”, lei 6.963.800 la „Banca Românească”. Banii au fost depuși de ziarul *Universul* cu precizarea „Fondul Studențesc” și se găsesc la „Banca Națională” și „Banca Românească”.

Indată ce capitala va ceda un teren, cum i s'a cerut în repetate rânduri, construcția căminului studențesc, cu banii adunați de ziarul *Universul*, va putea începe imediat, — o spune însuși directorul zia-

zului, cu semnătura sa, în numărul dela 10 Decembrie 1932. —

Eată explicații lămurite și cinstite.

Cuvântul îl are, prin urmare, *primăria* Bucureștilor.

Congresul dela Brașov dă depline puteri comitetului executiv al uniunii, să se ocupe de soluționarea grabnică a chestiunii.

3. Congresul studențimii cere *excluderea dela catedre a profesorilor ateii și înființarea unei capele studențești cu duhovnicul ei la fiecare universitate.*

Eată două bune măsuri, care se impun mai ales în împrejurările actuale, cu moravuri din ce în ce mai decăzute, (după cum arătam în alt loc al ziarului nostru).

*

Cerem cruce! — Implinindu-se zece ani de mișcare studențească naționalistă creștină, studențimea capitalei a sărbătorit în 10 l. c. acest eveniment. După serviciul religios dela biserica studențească Sf. Anton, unde s'a ținut parastas pentru studenții morți în timpul războiului, tinerimea universitară a plecat spre mormântul Eroului necunoscut, depunând aici numeroase coroane în numele corporațiilor studențești. Preotul Georgescu a celebrat serviciul religios, după care a rostit și următoarele:

Astăzi ne găsim la căpătâiul Eroului nostru necunoscut, simbolul eroismului neamului, și ne mirăm că nu găsim o cruce. Noi însă și revendicăm și cerem să i se așeze crucea.

El profesor A. C. Cuza a spus: „Studențimea creștină română, pururea bine inspirată, ni-a dat astăzi prilejul, să ne rugăm în biserica ei, pentru eroii neamului, profesori și studenți.

Acum am venit aici la acest simbol, să aducem eroilor prinosul nostru de recunoștință.

Viitorul nației noastre stă în mâna armatei și a studenților noștri, conducătorii de mâne ai acestei țări și cari vor veni să desă-

vârșească marea operă a predecesorilor lor.

Revendicăm pe Eroul necunoscut, căci el reprezintă eroismul creștin. Cerem, de aceea, să i se ridice o cruce, căci el a murit pentru apărarea gliei și credinței strămoșești”.

El deputat Mihail Stelescu a spus următoarele:

„La căpătâiul acestui mormânt, noi studenții, am promis să punem o cruce. Crucea s'a realizat, însă noi necunoscând obiceiul că trebuie în prealabil să stea șase săptămâni în biserică pentru a fi sfiuțită, n'am putut s'o așezăm astăzi. Vom face însă acest act de dreptate neamului românesc, în ziua de 24 Ianuar, când întreaga studențime e rugată a participa ca și astăzi”.

Cuvintele oratorilor au fost primite cu urale generale.

*

Din cercuri studențești. — Sântem noi, studenții, creștini în adevăratul înțeles al cuvântului?

Las, deocamdată, deschisă întrebarea și țin să spun că nu ne gândim să facem lecții de morală, — nici n'am fi în măsură, nici în drept, — dar vrem să înfigem în miata noastră acest cui, această întrebare căreia să-i răspundem direct, să fixăm motivele, cel puțin, care ne mână pe noi la acțiune creștină, să ne întrebăm dacă acestea purced esențial din ideologie creștină și dacă rezultatul lor se manifestă ca atare.

La începutul mișcărilor studențești, de când se împlinesc zece ani, era mai mult duh creștin decât astăzi. Un Ioan Moța, care se ruga în toate serile și dimineațele împreună cu camarazii lui în cazarma dela Craiova, are astăzi puțini urmași fideli. Căci tânărului de acum îi place să alerge după distracții, să se complacă în diletantism mistic, în desordine sufletească. Aceasta, din mai multe motive.

Lumea se depărtează de duhul bisericii și în rândurile tiner-

rilor intelectuali. Biserica strămoșească nu are destulă rezonanță în sufletele multor tineri, cari nu-i știu prețul valoarea. În viața lor religioasă stăpânește mai mult o atmosferă de suprafață.

Dar și faptul acesta își are explicarea: e incompatibilitatea ce cred mulți din cei ce frecventează universitățile, că există între rațiune și credință. Ne credem suficienți nouă înși-ne, nemai simțind lipsa ajutorului de sus; ne socotim mâna în stare de toate, fără a crede că ne trebuie una *de sus*, care să ne întărească și să ne ajute în viață. Credința în imanența lumii și în atotputernicia științei, care se tradează în pozitivism materialist, a pus stăpânire pe sufletele multora din rândurile noastre. De aceea și călcăm tanțoși în viață și nepăsători, par'că n'ar mai fi altă putere în afară de noi în lume...

Vremurile pe care le trăim, ne cer însă să fim la o înălțime sufletească, unde să nu ne atingă valurile meschinărilor; trebuie să știm că numai prin simțământul că ai trebuință de ajutor *mai înalt*, putem să facem față grelelor împrejurări: mai multă religiozitate deci, mai multă persistență ser oasă în cugtare și control de sine, — lucruri foarte grele în înfrigurarea zilelor de azi.

De aceea scopu nostru e să regenerăm ideologicește pătora conducătoare ce vine, și să susținem cât putem puterile sufletești ale poporului nostru.

Studențimea română creștină are mare rol în viața neamului. Ea trebuie să susțină puterile sufletești ale acestui neam, biserica și tradițiile creștine, și să nu secundeze mârșeveniile politicianismului ateu și francmason.

Mai aproape deci de *biserică!* Să ne trezim cu un ceas mai de vreme, ca epidemia înstrănării noastre sufletești să nu facă stricăciuni sufletești de neînălțurat.

Teodor Bodogae.

*

să mai facă vreo câțiva pași.

— Ziua Ta e ziua înăvuirii în darurile duhului!... Ear eu și-am spurcat-o în viața mea întregă vânând avuțiile pământului!... Dar, Doamne, fața Ta dumnezească nu se lasă spurcată de-o făptură omenească!... Bogăția lumii am poftit, pentru comorile lumii am uneltit, pentru dulcele lumii am nelegiuit, dar în locul bogăției săracie am dobândit și în locul dulcității scârba și ocară și amărăciunea sufletului mi-am agonisit!... Pe vecie blagoslovită fie judecata dreptății Tale, Doamne!... Nu-mi mai da de-acum bogățiile pământului, ci hărăzește-mi curățenia și pacea și mângâierea sufletului!...

Cu inima înmueată de arsura căinței porni Tamara ear la drum printre casele bogaților. Pe-aici o slugă năroadă li răsări înainte. Cum zări pe sârmana bătrână neputincioasă stăruint din răspuțeri la drum, isbucni în râs nebun. Ea suzi îndată răsulul

lui ușuratec, dar nu se mândi, ci-i grăi cu bunătațe:

— Răde, dragă, răde bine de trupul meu cel hădos, numai Dumnezeu să nu-mi rădă de sufletul meu cel păcătos!...

Mai merse apoi o palmă de cale. Acum un copil ștregar o izbi c'o petricică. Ea nu se supără nici de astă dată, li zise și lui cu blândețe:

— Lovește, puiule, lovește bine trupul ăsta gârbovit, numai Dumnezeu să nu-mi lovească sufletul meu nelegiuit!...

Se tărâi apoi încet ca rama până n'apropierea bisericii. Acum un cățeluș sprintenel se repezi la ea cu gând vrăjmaș. Ea nu se răsti nici la el, ci-i vorbi și lui domol:

— Mușcă-mi, cățelușule, mușcă-mi bine trupul ăsta istovit, care de-abea se mai poate mișca pe cale, numai Dumnezeu să nu-mi spintece și să nu-mi zdrobească sufletul cu fulgerul osândeii Sale!...

Biserica era încueată. Ea aștepta mult în foisor. Aici, în ochii ei spălăciți se aprinse scânteia căinții celei mai adânci din această sfântă zi a Domnului. Aici, pe altarul inimii ei se 'ncinse flacăra celei mai curate ispășiri omenești pentru amăgitoarele păcate pământești. Aici, de pe limba ei zbură cea mai caldă rugăciune de mulțumire către Tatăl milostivilor. Aiei, în foisorul bisericii!... O, ea par'că nu se afla în foisorul bisericii pământești, ci la pragul bisericii îngerești din mijlocul împărăției celei cerești!...

Picioarele și cărjile ei atinseră mai întâi treptele pietrilor de jerifă. Pe urma ei sosiră și fariseii și cărturarii și mult norod, încât umplură toată Casa Domnului, ca peștii năvodul!... Toți cu ochii zămbitori!... Toți cu fețele vesele!... Toți în mândre haine strălucitoare!...

Pe urma ei sosi și Acela care cunoaște cele ascunse ale inimii oamenilor. O, cum se întunecă de-o-

dată senina Lui față dumnezească deslușind îngâmfarea fariseilor fățarnici și trufia cărturarilor neînțelepți și cum le grăi de aspru: «De nu vă veți pocăi, toți veți pieri!» Și cum se lumină ca soarele privirea Lui învigorată îndatăce descoperi în sufletul Tamarei celei gârbove izvorul căinței adânci și lungi de optsprezece ani pentru nesfințirea zilei Domnului!... Cât de dulce răsunară prin largul bisericii cuvintele Lui blajine: «Femeie, ești mântuită de boala ta!... Cât de minunat se obli ca o făclie spinarea ei gârbovită ca o viță cercuită, în clipa aceea sfântă, când Făcătorul de minuni atinse cu mâna Lui blagoslovită creștetul ei aplecat!... Și cât de cucernic și de înălțător era cuvântul ce țesea din gura Tamarei celei drepte, întru slava Domnului, după-cepri mi darurile căinței sale: deslegarea sufletului de păcate și a trupului de neputințele îndelungate!...

Parintele Chiril.

Minoritarii și manifestațiile naționale. — Ardealul s'a rostit sărbătorește împotriva revizionismului propagat de vecinii dela vest.

Era ocazie nimerită și pentru minoritarii noștri unguri, de-a lua o atitudine hotărâtă împotriva încercărilor budapestane, cel puțin îndrăznețe, de-a distruge statul în care acești minoritari s'au hotărât, nesiliți de nime, să rămână și să trăească mai departe, — fără să mai pomenim faptul că statul român de astăzi întreține — din bugetul său, care pentru slujitorii bisericii dominante aplică cele mai grele curbe de sacrificiu, — un număr considerabil de slujbași minoritari unguri, puși în administrațiile și serviciile publice ale țării. Nici acești slujbași nu s'au afirmat, că voesc să apere, alături de ceilalți cetățeni, hotarele țării întregite; și așa, dușmănia ascunsă, împotriva României de astăzi, a izbucnit și izbucnește prea adese în diferite părți locuite de minoritari.

Astfel nu mai încapă îndoaială, că statul român întreține prea multe persoane suspecte și dușmănoase existenței sale.

Cu toată binevoitoarea îngăduință, acordată cinstitelor minorități, generositatea statului însă nu poate merge până acolo, să tolereze în funcțiile sale elemente disolvante, primejduind interesele superioare ale neamului românesc, stăpân pe țara ce i se cuvine.

*

Vechea, mai exact *invechita*, problemă a maghiarizării forțate dăinuște încă în statul maghiar actual, care — ar trebui să se felicite! — nu mai este stat poliglot, ci național, prin urmare maghiarizarea, după tipicul cunoscut nouă, n'ar mai avea senz, în lipsă totală de „iredentiști“ nemaghiari pe teritoriul său între granițe ce i se cuvin pe dreptate.

Un ziar nemțesc, din Budapesta („Sonntagsblatt“ din 20 Noembrie 1932) scrie despre furia maghiarizării în Ungaria „ciuntită“: „Educația în grădinile de copii — dela anul al patrulea până la al șaselea — este exclusiv ungurească“, (e vorba de copiii nemților); „în școlile primare educația copiilor, în comunele nemțești, este ungurească în cele mai multe; e mic numărul școlilor, în care se învață în limba germană un mic început de cetit și scris; școlile de repetiție sânt în totalitate maghiare; pe de-asupra, religia, în multe locuri nu se mai învață în limba maternă a copiilor, ear școlarii nemți, de toate vârstele, în zile de Duminecă și sărbători, sau și în zile de lucru, sânt conduși să asculte rugăciuni, cântări și predici spuse ungurește, nu nemțește...“

Și, după toate acestea, vecinii noștri dela vest cer în gura mare să se revizuiască tratatele Unii dintre minoritarii noștri nemți și mai aprobă?

Mulțumită publică

La ședința festivă a societății academice «Andrei Șaguna» a studenților în teologie, ținută la 29 Noembrie 1932 în amintirea marelui arhiepiscop și mitropolit Andrei, au binevoit a contribui la fondul bibliotecii societății următorii:

I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop și mitropolit 500 lei; P. S. Sa Dr. Vasile Stan, arhieru, vicar arhiepiscopesc, Rector Nicolae Colan, Dr. Lucian Borcia, câte 200 lei; cons. mitr. Ieronim Grovu, cons. arh., Virgil Nistor, profesorii academiei Dr. Dumitru Stăniloae, Nicolae Popovici, Dr. Ilarie Hoadrea, Ioan Sandu, Pr. cateheți: Aurel Nanu, Mihail Stoia, Marcu Jantea; Păr. Iosif Morariu, R. Bucșa și prof. Victor Lazar, câte 100 lei; Păr. Gh. Secaș, cărți în valoare de 160 lei; cons. mitr. Traian Petrișor 70 lei; prot. Ioan Dăncilă, prof. Candid Popa, Diaconul I. Dinu, Familia Moșoiu, Popaiov, Mateiu Ana Gavrilă, câte 60 lei; insp. Silviu Teșosu, prof. Nicolae Topolog, Dr. V. Bologa, Nicolae Eșianu, câte 50 lei; prof. I. Beleută, dir. Dr. G. Preda, prot. Emilian Cioran, Dr. Ion Bunea, Dr. Gh. dela Micești, Dr. Filipescu, diaconul I. Cîrcov, secr. acad. Nicodim Belea, Dumitru Dușleag, câte 40 lei; prot. Gh. Maior, maiorul Lupu, N. N., câte 30 lei; școala normală «A. Șaguna», secția de fete 24 lei; păr. Mihail Neagu, Ioan Suma, Iandrea, Anca, N. N., N. N., dra Icaicu, dna Suma, N. N., N. N., Ioan Marcu, dna Petruș, N. N., dra Borcea, stud. Fărcaș, dra Lia Popoviciu, N. N., N. N., N. N., Liu Vanghele, Opriș, N. N., prof. I. Bologa, N. N., N. N., N. N., Chinariu, câte 20 lei; Olariu 17 lei; Stoica Ioan 15 lei; dra Prașca, N. N., Brana Iustina, dna Todoruș, N. N., Muțiu, câte 10 lei; dra Stanciu Eug., N. N., câte 5 lei; Nicolae Dinea 2 lei. În total: 4048 lei. Tuturor dăruitorilor li se aduce pe această cale cea mai călduroasă mulțumită. Vasile Stancu, secretar general; Pavel Vițelariu, cassier.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE a plecat în 13 Decembrie la București spre a participa la ședințele Sfântului Sinod. I. P. S. Sa se va întoarce din capitala țării în 17 Decembrie la reședința Sa.

Osemintele voevodului martir Constantin Basarab Brâncoveanu au fost desgropate Vineri și Sâmbătă din mormântul aflat în biserica zidită de dânsul „Sf. Gheorghe Nou“ din București. Desgroparea s'a făcut în urma stăruințelor unor rude ale voevodului și sub supravegherea reprezentanților dela comisia monumentelor istorice și a preotului bisericii. Oasele voevodului Brâncoveanu au fost aduse de Doamna Maria și Ion Mavrocordat în țară și au fost îngropate în această biserică. Acum, împreună cu rămășițele găsite, au fost puse într'ocutie de lemn și date în primirea preotului dela biserica Sftul Gheorghe Nou.

Rezultatul alegerii din 11 I. c. în municipiul Sibiu este: Inscriși 16.822; votanți 8162; anulate 65; nule 17. Naționali-tărâniștii și sașii 6555; partidul român 1179; socialiștii independenți 863. Toate mandatele au fost luate de național-tărâniști și sași. Astfel orașul de

reședință al mitropoliei ardelenne va avea, și după 14 ani dela proclamarea unirii, tot un primar sas.

Premiu de 50 mil lei ofere marele ziar *Universul*, care deschide un concurs pentru cea mai bună lucrare, având ca subiect: „Principiul naționalităților în tratatele de pace dela Versailles, Trianon și Neuilly: frontierele României sânt intangibile pe baza principiului naționalităților! Răspuns revizionistilor maghiari“. — Manuscrisele se vor trimite până la 30 April 1933 ziarului *Universul*, care în anul acela împlinește o jumătate de veac, de când stă în slujba neamului și a țării. Lucrarea premiata va fi tradusă și răspândită în mai multe limbi.

De dragul „statusului“. Organul mitropoliei dela Blaj, *Unirea*, din 10 Decembrie, vrea să-și informeze cetitorii despre congresul studențesc dela Brașov. Nu-i place monitorului târnăvean că studențimea s'a rostit despre isprava dlui Valeriu Pop la Roma, cu privire la drepturile statului român asupra „statusului“ catolic ardelen. Și de aceea trage concluzia, că nu înțelege „risipa bugetară a statului cu asemenea adunări fără rost de numeroase“. Adecă, odată pe an, cu cele mai curate gânduri, studenții se adună într'un congres, cu idealul unității sufletești, și atunci — bugetul nu-i pentru ei! Dar ce rost au sumele din buget, date pentru drumuri la Roma, ca țara să se aleagă pe urma lor cu un acord atât de compromișător? Studențimea nu poate rămânea rece față de asemenea acte. De aceea studenții din Cluj, între cari și greco-catolici, au cerut un lucru drept și românesc, ear „Unirea“, care numai pentru unire nu luptă, strigă la „telefon“, spre a lovi în congresul care a supărat-o.

Un student.

Burse din fundația «Ninița și Daniel Monasterianu», pe anul școlar 1932/33, acordă Comitetul central al Asociației «Astra» (Sibiu, strada Șaguna 6) și anume: o bursă de 3000 lei, pentru universitari; trei burse à 1000 lei, pentru elevi dela liceul «A. Murășanu» din Dej; zece burse à 500 lei pentru ucenici la diferite meserii. Sânt preferiți descendenții familiei Pavel și Fioarea Monasterianu. Cererile timbrate se înaintează Comitetului până la 20 Ianuar 1933. Alte amănunte se dau la biroul Asociației.

ȘTIRI LOCALE

Concert religios de colinde și cântece de stea va da corul mitropoliei și corul mixt al școlii normale „Andrei Șaguna“, secția de fete și băieți, sub conducerea profesorului Timotei Popovici, Duminecă, 18 Decembrie 1932, la ora 6 d. a în biserica mitropoliei ortodoxe române din Sibiu. Participanții sânt respectuos rugați a se prezenta punctual, — în cursul concertului porțile vor fi închise. Nu se vor distribui bilete de participare.

Conferența publică, a șasea, în seria conferențelor culturale din această eamnă, a ținut-o Duminecă, în sala prefecturii, dl L. Bologa, profesor la școala normală „A. Șaguna“ din Sibiu. Sub titlul „Evoluția interesului pentru lectură“, conferențiarul, s'a ocupat, pe baza unei anchete, de felurile categorii

de lectură, observată la tinerimea de ambe sexele în deosebite vârste ale ei, expunând, cu probe numeroase, efectul citirilor și motivările aduse de tineri întru explicarea acestui efect. A fost o conferență ascultată cu mult interes.

Asociația învățătorilor, secția județului Sibiu, invită la comemorarea marelui organizator al învățământului românesc, *Spiru Haret*, ce se ține în 18 Decembrie c. când se împlinec două decenii dela trecerea la cele eterne. După parastas la ora 10^{1/2}, în catedrala mitropoliei, urmează la ora 11 în sala «Thalia», un festival, cu coruri, recitări și conferențe.

Revizuirea și rectificarea listelor de alegători agricoli pentru orașul Sibiu se face până la 7 Ianuar 1933 la primăria municipiului Sibiu, ușa 26, în orele a. m. 8—12. Toți alegătorii, cari nu sânt luați în listele electorale, se pot prezenta în acest timp, pentru înscrierea în liste, cu actele lor de naștere și acte doveditoare că plătesc impozit agricol, sau au diplomele lor.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

- Biserica Neamului și drepturile ei**, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poșta 10 lei).
- Cartea misionarului**, de Muger și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).
- Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene**, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).
- Liturgia bisericii ortodoxe**, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).
- Istoria bisericească universală**, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).
- Acaftistul**, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.
- Cântări funebrele**, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).
- Viața lui Isus**, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).
- Confesiuni și Secte**, de arhieru Gr. Leu Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).
- Mic Dicționar**, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).
- Frumoasa din Nor**, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.
- Dicționarul enciclopedic ilustrat**, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.
- Tipicul bis. ort.**, de A. Popovici. Lei 100.
- Tâlcuirea sfințelor liturghii**, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.
- Tâlcuirea sfințelor taine**, de acelaș. Lei 15.
- Tatăl Nostru**, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.
- Plângerile lui Ieremia**, de acelaș. Lei 25.
- Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii**, de acelaș. Lei 17.
- Cântarea cântărilor**. Lei 28.
- Notițe** despre întâmplările contemporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).
- Memoriile lui Andrei Șaguna**. Lei 25.
- Monografia com. bis. a sței Treimi din Brașov-Tocile**, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.
- Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal**, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.
- Introducerea în sfințele cărți ale T. N.**, de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.
- Viețile Sfinților**, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.
- Urmarea lui Isus Hristos**, ed. II. Lei 35.
- Istorie biblice**, de N. Crismarin. Lei 22.
- Istorie bisericești**, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaș. Lei 20.
Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).
Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț redus de 10 Lei; *Stilistică și Poetică* și Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei.
Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu:**

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemou. Lei 100.

Registre, de tot felul, legate, broșate, pentru parohii, bănci, particulari ș. a. Prețuri moderate.

Violine, Viole, Mandoline, Ghitare, Arcușe, Coarde de tot felul pentru violine, Dia-posoane, Surdine, Sacăz, Cutii pentru violine, Pupitre pentru note etc., cu prețurile cele mai moderate.

Nr. 155/932. (80) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: **Măgura cu filia Toplița și Săliștioara** cu filia **Stoeneasa**, protopopiatul **Băița**, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreunate cu aceste posturi, pe lângă întregirea cuvenită dela stat, sânt următoarele:

1. a) **Măgura**, dela circa 86 familii, câte una terdelă cucuruz sfărâmat, — care se va răscumpăra cu bani și stola obișnuită;

b) în filia **Toplița**, dela circa 75 familii, câte una măsură cucuruz sfărâmat; folosirea ecleejiei în mărime de 7 jugăre pășunat, stola obișnuită, o parte de pădure din pădurea comunei.

Folosirea cimiterelor din ambele comune.

2. a) **Săliștioara**, dela circa 85 familii câte una terdelă cucuruz sfărâmat, stola statorită în ședința consiliului parohial din 31 August a. c. și folosirea cimitirului;

b) filia **Stoeneasa**, dela circa 80 familii câte 20 lire cucuruz sfărâmat și stola obișnuită.

Reflectanții la aceste posturi sânt invitați și trimite cererile, însoțite de documentele prescise, în termenul legal subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în respectiva parohie pentru a face cunoștință cu poporul și referințele locale.

Oficiul protopopesc al tractului **Băița** în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Băița, la 22 Noemvrie 1932.

Dumitru Secărea
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebunțat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu, Calendarul Bunului Crestin (Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariție

Cu bogată și aleasă materie și cu ilustrațiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conține următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Știri și fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferență de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Brașov cetate. — Despărțire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creștine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov și Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Invățământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.

Multe sânt minunile Tale.

Un orator.

Domnul t-a chemat intru ale Sale, în amintirea răposaiilor preoți.

Isus prin grâu, versuri.

În țara unde se tăgăduște Tatăl.

Mama. Monahul, versuri.

Preotul.

Juruiță.

«Nu, nu-l știu pe el!»

Zori de primăvară.

Cămătar cinsit.

Isus și tâlharul.

Cine are dreptate?

Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teasă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc. — 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Întâi dovada. — 10. Suvenire și semeție. — 12. Hrăpărețul. — 13. Con-versiunea. — 14. Răspuns.

Glume.

Tărgurile.

Anunțuri diferite ș. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăștie și alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capela-monument.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic (*Șematismul*) bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 50 Lei

Plus porto poștal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

A apărut în ediție nouă și se află a Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgia bisericii ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650—, plus spese poștale Lei 30—

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru“ 50 pag. Lei 15

(tâlcuire)

2. „Plângerile lui Ieremia“... Lei 25

3. „Contribuții la lămurirea

textelor mesianice din

cartea Facerii“ Lei 17

4. „Cântarea Cântărilor“ Lei 28

Cărți acum apărute:

Sinodul III Ecumenic
din Efes (431)

de

Pr. Ioan Mihălcescu

profesor la Facultatea Teologică, București

Prețul Lei 65—

Priviri istorice
asupra învățaturii și duhului
bisericii ortodoxe

de

Alexandru de Sturdza

boer moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză și cea germană

de

I. I. Beleuță

profesor la Academia Teologică „Andreiană“, Sibiu

Prețul Lei 60—

Contribuții

la Revizuirea Liturghierului
român

de

Pr. Petre Vintilescu

profesor la Facultatea de Teologie, București

Prețul Lei 100—

Școala Exegetică Biblică
din Antiohia

de

Pr. Dr. Mihail Bulacu

docent universitar

Prețul Lei 60—

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu contra ramburs.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român